

SPMS

stichting pensioenfonds
medisch specialisten

Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid

Maart 2024

In dit document wordt het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid (MVB), ook wel ESG-beleid genoemd (Environmental, Social, Governance), van Stichting Pensioenfonds Medisch Specialisten (SPMS) uiteengezet.

Dit document wordt periodiek geactualiseerd, zodat aangesloten wordt bij de meest recente wet- en regelgeving, algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen alsook de input van deelnemers. Het bouwt voort op de SPMS ambitieverklaring inzake maatschappelijk verantwoord beleggen.

Deze versie vervangt de versie van 10 augustus 2023 en is vastgesteld door het bestuur op 18 april 2024.

1. Inleiding

SPMS draagt door een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid zorg voor een goed en betaalbaar pensioen, zowel in financiële als in maatschappelijke zin. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt rekening gehouden met duurzaamheidsrisico's en -kansen die materieel kunnen zijn voor het algemene risico en rendement van de beleggingen. Daarnaast wordt gelet op de negatieve maatschappelijke impact respectievelijk positieve maatschappelijke impact van onze beleggingen. Uitgangspunt daarbij is dat onze deelnemers van hun pensioen in een leefbare wereld kunnen genieten. Al deze effecten scharen wij onder de noemer ESG ((Environmental, Social, Governance),) factoren. SPMS voert daartoe een MVB-beleid om bij te dragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst en aan goede beleggingsresultaten. Het beleggingsbeleid vormt het kader waarbinnen implementatie van MVB plaatsvindt.

2. Ambitie, overtuigingen en wettelijk kader

De ambitieverklaring maatschappelijk verantwoord beleggen (zie bijlage 2), samen met de ESG-beliefs van SPMS, vormen de basis voor de invulling van haar maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid. Thematische keuzes vloeien hieruit voort en zijn gebaseerd op:

1. Nationale en internationale verdragen en gedragscodes
2. Specifieke focusthema's die SPMS heeft gekozen na consultatie met haar deelnemers

2.1 Ambitie SPMS op maatschappelijk verantwoord beleggen

Het pensioenfonds SPMS draagt met een zorgvuldig gekozen beleggingsbeleid bij aan de doelstelling van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico. Een goed pensioen is voor SPMS een financieel goed pensioen én een pensioen dat past bij de rol en verantwoordelijkheden die medisch specialisten voor zichzelf zien. SPMS ziet in groeiende mate dat zorg voor milieu, mens en samenleving past bij de identiteit van SPMS en haar deelnemers. Daarnaast wordt in toenemende mate duidelijk dat maatschappelijke problemen, vooral rondom klimaat en milieu, financiële effecten hebben. In dit kader is sprake van 'dubbele materialiteit'. Maatschappelijk verantwoord beleggen komt bij SPMS daarmee vanuit een intrinsieke motivatie. Voor SPMS betekent dit dat zij haar maatschappelijk verantwoord beleggen ambitie richt op drie hoofddoelstellingen:

1. Het in kaart brengen van kansen en risico's van een transitie naar een duurzame (klimaat neutrale) economie en de beleggingsportefeuille daarop aanpassen. SPMS hanteert hiervoor het raamwerk van de Net Zero Asset Owner Alliance (zie verder). Tevens worden deze transitierisico in kaart gebracht tijdens de driejaarlijkse ALM-studie en tijdens de half jaarlijkse Capital Market Assumptions, ofwel rendementsanalyses onder diverse (klimaat-) scenario's.

2. Het verkleinen van fysieke risico's door klimaatverandering en biodiversiteitsverlies op de beleggingsportefeuille en inspelen op adaptatiemogelijkheden. SPMS geeft hierbij prioriteit aan fysieke activa in de portefeuille, zoals vastgoed en infrastructuur en in een later stadium ook aandelen.
3. Het verkleinen van negatieve impact van onze beleggingen op de maatschappij
4. Het vergroten van positieve impact van onze beleggingen op de maatschappij

Daarbij wil SPMS toetsbaar zijn op en verantwoording afleggen over haar maatschappelijk verantwoord beleggen aanpak en resultaten.

2.2 De ESG-beliefs van SPMS

SPMS heeft in 2020 ESG-beliefs geformuleerd die dienen als handvat bij de invulling van de beleggingsportefeuille. Deze ESG-beliefs zijn in 2024 geactualiseerd en zijn:

- 1 SPMS voert een ESG-beleid om bij te dragen aan een leefbare wereld nu en in de toekomst
- 2 ESG-beleid en ESG-implementatie leiden niet tot een verslechtering van het risico- en rendementsprofiel van de beleggingen van het fonds.
- 3 Integratie van ESG-beleid in de beleggingsportefeuille draagt bij aan de doelstellingen van het fonds (optimalisatie risico-rendementsprofiel).
- 4 Bij de selectie van vermogensbeheerders houdt SPMS rekening met het behalen van de ESG-doelstellingen.
- 5 De combinatie van Engagement, Stemmen en in het uiterste geval Uitsluiten vormt een goed instrument om positieve ESG impact te realiseren (escalatieladder)
- 6 Het is belangrijk dat engagement en stembeleid van vermogensbeheerders in lijn zijn met het ESG-beleid van SPMS.
- 7 Selectie van vermogensbeheerders met een leidende rol in ESG- en klimaat kan bijdragen aan het behalen van de ESG doelstellingen van het fonds.
- 8 Een ambitieuze en kritische houding richting dienstverleners bevordert ESG-implementatie.
- 9 Uitsluiting van bedrijven, sectoren en of bedrijven die niet gevoelig zijn voor engagement kan bijdragen aan het realiseren van ESG-doelen.
- 10 Impact investing heeft effect op de reële economie en kan bijdragen aan het behalen van de ESG-doelen van SPMS.

We zijn ervan overtuigd dat we met deze ESG beliefs en het MVB beleid de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren kunnen beheersen of voorkomen. Ook verwachten wij dat door het meenemen van duurzaamheidsrisico's bij de beleggingsbeslissingen er sprake is van een onveranderd of gunstiger risico- en rendementsprofiel. Hierbij heeft SPMS academisch onderzoek en analyses van haar uitbestedingspartners beoordeeld en gewogen bij de vaststelling van deze ESG beliefs. De belangrijkste ongunstige effecten bepalen wij op basis van de aard van onze beleggingen,

de belangen van onze deelnemers en op basis van externe verdragen en gedragscodes zoals benoemd onder 2.2. In dit kader heeft SPMS een ESG risico-analyse uitgevoerd.

2.3 SPMS handelt conform wet- en regelgeving

SPMS houdt per 2023 rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening over duurzaamheid in de financiële sector (EU SFDR) en de bijbehorende secundaire wetgeving. Dit houdt in dat negatieve effecten van beleggingsbeslissingen worden meegewogen in het beleggingsbeleid.

De pensioenregeling van SPMS promoot goed bestuur, milieu-kenmerken en sociale kenmerken, maar heeft geen expliciete duurzaamheidsdoelstelling in de zin van deze verordening. De pensioenregeling is daarmee geclassificeerd als een artikel 8 financieel product. Een ambitieuze en kritische houding richting dienstverleners bevordert ESG implementatie. SPMS streeft ernaar dat haar uitbestedingspartners een minimaal vergelijkbaar ambitieniveau hebben.

Hoewel het pensioenfonds voor een gedeelte in duurzame beleggingen (waaronder duurzame beleggingen volgens de EU taxonomie¹) investeert, is geen sprake van een voorgeschreven minimumallocatie naar dergelijke beleggingen. SPMS verschaft via haar website duurzaamheidsinformatie in het kader van SFDR

Voorts rapporteert SPMS op de website conform SRDII eisen over haar actieve aandeelhoudersbetrokkenheid, zoals de inspanningen rondom het stembeleid, engagement en collectieve beleggersinitiatieven.

In overeenstemming met de IORP II richtlijn stemt SPMS het MVB-beleid minimaal eens per 3 jaar met de deelnemers af. Hierbij worden de duurzaamheidsvoorkeuren van de deelnemers in kaart gebracht en hoe deze zich verhouden met aspecten als risico, rendement en kosten. Ook worden in het kader van IORP II via een Eigen Risico Beoordeling (ERB) bestaande en opkomende maatschappelijke risico's, waaronder ESG-risico's, in kaart gebracht. Een uitvloeisel hiervan is het meenemen van de effecten van klimaatverandering binnen de ALM-studie. Verder heeft SPMS een bredere analyse van ESG-risico's uitgevoerd (zie bijlage 3) om beter invulling te geven aan het Prudent Person principe.

Tot slot wordt rekening gehouden met wet- en regelgeving zoals het verbod op het investeren in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van clustermunitie en internationale sanctiewetgeving. In aanvulling hierop heeft SPMS ook een eigen uitsluitingsbeleid (zie ook 3.1).

2.4 SPMS zoekt aansluiting bij verdragen en gedragscodes

Om de ESG-beliefs concreet vorm te geven in de beleggingsportefeuille neemt SPMS een aantal toonaangevende (inter-) nationale verdragen en gedragscodes als uitgangspunt.

SPMS onderschrijft ten eerste de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij gebruiken wij het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad. SPMS verwacht van onze fiduciair manager, ESG-dienstverlener en vermogensbeheerders, en van ondernemingen waarin wij beleggen, dat zij conform deze

¹ De Taxonomie is een EU-classificatiesysteem om te bepalen welke economische activiteiten als duurzaam kunnen worden beschouwd door portefeuillebeleggingen te toetsen aan gedetailleerde Technische Screening Criteria ("TSC"). De Taxonomieverordening heeft vooralsnog uitsluitend betrekking op twee milieudoelstellingen, namelijk beperking van de klimaatverandering en aanpassing aan de klimaatverandering. Later zullen meerdere milieudoelstellingen (bijv. water, verontreiniging en circulariteit) en ook sociale doelstellingen volgen.

internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. In de praktijk komt dit erop neer dat voorgenoemde partijen ESG risk due diligence toepassen in hun beleggingsproces en bij bedrijven aansturen op herstel en verhaal indien maatschappij of milieu schade is berokkent.

SPMS is ondertekenaar van het Nederlandse IMVB-Convenant voor pensioenfondsen. Dit convenant heeft als doel om samen met de overheid, vakbonden en maatschappelijke organisaties misstanden te voorkomen en is de Nederlandse uitwerking van de eerder genoemde OESO-richtlijnen en UN Guiding Principles. Meer informatie over dit convenant is hier te vinden: [link](#). In hoofdstuk 3 gaan we hier nader op in.

Daarnaast hanteert SPMS de Global Compact – dit is een initiatief van de Verenigde Naties en bestaat uit 10 universele principes op het vlak van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en corruptie, gebaseerd op algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, belangrijke conventies van de International Labour Organisation en het VN-verdrag tegen corruptie.

Ook laat SPMS zich bij de invulling van haar ESG beleid inspireren door de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDGs). In paragraaf 2.4 wordt dit nader toegelicht.

SPMS onderkent de risico's die klimaatveranderingen hebben op de pensioendoelstelling. Om de beleggingsportefeuille in lijn te brengen met de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs heeft SPMS zich in 2021 aangesloten bij de Net Zero Asset Owner Alliance van de Verenigde Naties.

3. Focusthema's voor SPMS

Als onderdeel van het IMVB-Convenant heeft SPMS een aantal voor het pensioenfonds relevante beleggingsthema's vastgesteld die samenhangen met de wens om bij te dragen aan een leefbare wereld voor onze deelnemers en het voorkomen van of tegengaan van negatieve impact van de beleggingen op duurzaamheidsfactoren.

Op basis van het door SPMS gehanteerde ESG risk due diligence proces (zie hoofdstuk 3.2) is een aantal relevante thema's gekozen waar SPMS extra aandacht aan wil besteden, bovenop de thema's die volgen uit 2.4.

Mede vanuit de belangen van haar deelnemers heeft SPMS gekozen bijzondere aandacht te geven aan de thema's *volksgezondheid* en *klimaatverandering*. Daarnaast hanteert SPMS sinds 2023 het Planetary Boundaries framework als objectief kader voor invulling van het beleid rond Environmental. Mede op basis van de meest recente Planetary Boundaries analyse heeft het bestuur van SPMS het thema biodiversiteit toegevoegd.

Aan deze drie thema's wordt extra aandacht gegeven in de uitvoering van het ESG-beleid, de monitoring ervan en de rapportage erover. Voor de uitvoering op deze thema's sluit SPMS aan bij het breed gedragen raamwerk van de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

3.1 Gezondheid

Voor invulling van het thema volksgezondheid kiest SPMS voor aansluiting bij SDG 3:

	<p>Zorg voor goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden. SPMS wil bijdragen aan oplossingen voor vermijdbare overlijdens van pasgeborenen, aan oplossingen voor epidemieën en vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziekten aan preventie van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugs en alcohol</p>
---	--

Het bieden van toegankelijke gezondheidszorg is zowel in (vergrijzende) ontwikkelde landen als opkomende landen een uitdaging. De beleggingen van SPMS kunnen op diverse manieren hieraan bijdragen. Met behulp van dialoog kan de toegang tot producten en diensten verbeterd worden. In dit kader ondersteunt SPMS het Access to Medicine initiatief in ontwikkelingslanden. Het pensioenfonds onderzoekt of screening aan de hand van de OESO richtlijnen voor multinationale bedrijven ook gebruikt kan worden om anti-competitieve praktijken binnen de gezondheidszorg te verminderen om daarmee de toegang tot gezondheidszorg te verbeteren.

Ook wordt engagement ingezet in de strijd tegen obesitas en antibiotica-resistentie. Ook wordt kapitaal verschaft aan bedrijven die nieuwe medicijnen, therapieën of diagnostische methoden ontwikkelen. Tevens wordt belegd in vastgoed waarvan aanbieders van gezondheidszorg gebruik maken. SPMS onderzoekt hierbij de mogelijkheid om deze beleggingen met andere pensioenfondsbeleggers binnen de gezondheidszorg uit te breiden.

3.2 Klimaatverandering

Voor de invulling van het thema klimaatverandering kiest SPMS aansluiting bij SDG 7:

	<p>Zorg voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix en aan verbetering van energie-efficiëntie.</p>
---	---

Klimaatverandering vormt wereldwijd een ongekende uitdaging, zowel qua het terugdringen van broeikasgassen (risico-mitigatie), vergroting van maatschappelijke weerbaarheid (risico-adaptatie) en tussentijdse financiële risico's (transitierisico's). Beleggers spelen hierbij ook een rol. Zij kunnen bedrijven beïnvloeden om CO2-intensieve processen te veranderen (dialoog), stoppen met of verminderen van de kapitaalverschaffing aan CO2-intensieve activiteiten (voorkomen negatieve impact). Ook kunnen zij kapitaal verschaffen voor de energietransitie (positieve impact). Op de korte, middellange en lange termijn dienen beleggers ook rekening te houden met de risico's van klimaatverandering voor de waarde van hun beleggingen, bijvoorbeeld als gevolg van fysieke schade (extreem weer, mislukte oogsten, ziektes etc.), transitierisico's (hogere kosten en CO2-belastingen, en/of risico op zogenaamde stranded assets) of adaptatiekosten (beleggen in andere categorieën en/of regio's, investeringen in beschermingsmaatregelen). Vanwege voorgaande mogelijkheden om via de beleggingsportefeuille concreet invulling te geven aan het thema klimaatverandering ('belegbaar thema'), heeft SPMS gekozen voor SDG7 (toegang tot duurzame energie) in plaats van de bredere SDG13 ('Klimaatactie').

In dit kader heeft het fonds de expliciete intentie om in (delen van) zijn beleggingsportefeuille actief een positieve maatschappelijke bijdrage te bewerkstelligen ten aanzien van duurzame en betaalbare energie) middels beleggingen in onder andere hernieuwbare energie (met inbegrip van energietransport en-opslag) en waterstofinfrastructuur, maar ook middels beleggingen ten bate van

onder andere energiebesparing (met inbegrip van isolerende maatregelen), duurzame bouw, openbaar vervoer, elektrische en/of waterstof-mobiliteit, CO₂-afvang en –opslag en aanpassingen ten behoeve van klimaatbestendigheid (bijv. bouw en aanpassing van waterkeringen en waterreservoirs, duurzame koelsystemen)

SPMS adresseert het thema klimaat door middel van de volgende maatregelen:

1. Jaarlijks meting van de CO₂ uitstoot van de portefeuille en verbetering van de dekking en kwaliteit hiervan.
2. Het stellen van kwantitatieve CO₂-uitstoot reductiedoelstellingen.
3. Uitsluiting van zeer CO₂ -intensieve sectoren zoals kolenmijnen en teerzandolie-productie
4. CO₂-uitstoot reductie conform de Climate Transition Benchmark (ijkjaar 2019).
5. Aansluiting bij collectieve engagement initiatieven zoals Climate Action 100+, met als doel om de transparantie rondom CO₂-rapportage, de formulering van klimaatstrategieën (inclusief scenario-analyse voor toekomstbestendigheid) en aandacht voor klimaatrisico's in het risicomanagement door bedrijven en ontwikkeling van KPI's te stimuleren.
6. Meestemmen met aandeelhoudersresoluties rondom maatregelen in bedrijfsprocessen tegen klimaatverandering en/of ten bate van aanpassing aan klimaatverandering (op een case-by-case basis).
7. Kapitaalverschaffing aan ondernemingen en/of projecten om een efficiënter gebruik van grondstoffen, een transitie naar duurzame energie en duurzame mobiliteit, en/of nieuwe producten en diensten ten bate van energiebesparing of de energietransitie te realiseren.

3.3 Biodiversiteit

Voor de invulling van het thema biodiversiteit kan op diverse manieren gekeken worden hoe de beleggingen van het fonds bijdragen aan het behoud hiervan of het verminderen van biodiversiteitsverlies. Hoewel SDG 14 Leven op land en SDG 15 Leven onder water hierbij voor de hand liggen, kijkt SPMS vooral hoe hier via meetbare en belegbare indicatoren invulling aan gegeven kan worden. Dit heeft ertoe geleid dat het pensioenfonds onderzoekt of de beleggingsportefeuille kan bijdragen aan SDG 6 (beschikbaarheid van schoon water en tegengaan van waterverontreiniging en waterschaarste). Samen met ontbossing en met vervuiling in het algemeen door afval en luchtverontreiniging, is verontreinigd en/of schaars water een van de grootste oorzaken van biodiversiteitsverlies. Daarnaast heeft deze SDG een duidelijke link met SDG 3 (borgen van gezondheid en welzijn).

Biodiversiteitsverlies gaat gepaard met het verlies aan zogenaamde ecosystemendiensten, zoals onder meer bestuiving van gewassen, waterzuivering, klimaatregulatie, luchtzuivering en het vasthouden van bodems. Door dit verlies kunnen fysieke risico's optreden, zoals een verminderde productiviteit (bijv. bij landbouw) of productieverstoringen in leveringsketens, maar ook transitierisico's zoals geboden en verboden vanuit wet- en regelgeving die biodiversiteitsverlies tegengaan of rechtszaken vanuit benadeelden (bijv. bij ernstige vervuiling).

Biodiversiteitsverlies treedt vooral op door een veranderd landgebruik (bijv. ten behoeve van landbouw en constructie), door directe exploitatie (bijv. bij mijnbouw en visserij), door vervuiling (bijv. in de chemische sector) of door verstoring (bijv. bij koeling van energiecentrales). Bij voorgenoemde drijfveren speelt water een belangrijke indirecte rol. Zo zijn activiteiten in de mijnbouw en in de chemische en farmaceutische industrie vaak water-intensief en/of gaan gepaard met watervervuiling. Door te investeren in waterzuivering kunnen voorgenoemde (renderende) activiteiten doorgang vinden en kan in sommige gevallen ook (renderend) mineralen gewonnen worden uit afvalwater. Ook kan

belegt worden in waterinfrastructuur met oog op adaptatie op klimaatrisico's, waarmee sprake is van een link met SDG 13 klimaatactie. Het is daarmee een belegbaar thema.

Verder onderzoekt het pensioenfonds hoe haar beleggingsportefeuille gescreend kan worden op negatieve bijdrages aan biodiversiteit. De uitkomsten van deze screening kunnen gebruikt worden om tot een juiste prioritering van engagementinspanningen te komen. Al naar gelang de uitkomsten hiervan kan ook het watchlistproces hiervoor ingezet worden.

3.4 Overig

Naast deze SDG's heeft SPMS in haar ESG-beleid extra aandacht voor goed ondernemingsbestuur (corporate governance). In dit kader heeft SPMS ook oog voor zijn eigen governance, in het bijzonder in het kader van een adequate tax compliance. Met behulp van steekproeven wordt onderzocht of SPMS de juiste hoeveelheid belasting afdraagt over haar beleggingen.

3.5 Key Performance Indicators

SPMS heeft Key Performance Indicators (KPI's) opgesteld om de voortgang van de implementatie van haar MVB beleid te kunnen monitoring. Hieronder zijn de KPI's weergegeven:

Inbedding ESG in risico-rendementsafweging:

1. Iedere 3 jaar vindt een klimaatstress-test plaats aan de hand van ALM-scenario-analyses
2. Ieder half jaar worden klimaatrisico's geëvalueerd aan de hand van Capital Market Assumptions
3. Ieder jaar worden de effecten van het MVB-beleid op risico (tracking error, concentraties) en rendement gemeten
 - a. Criterium: op een 5 jaars horizon mag geen sprake zijn van een rendementverlies als gevolg van MVB-implementatie
4. Ieder jaar wordt de ESG integratie in het beleggingsproces van managers aan de hand van de Annual Manager Review aantoonbaar getoetst
 - a. Criterium: iedere manager dient een 'aligned' of 'advanced' ESG rating te hebben t.a.v. ESG-integratie in hun beleggingsproces. Uitzonderingen hierop dienen gemotiveerd te worden.
5. SPMS beoogt ieder jaar op 100% van de aandeelhoudersvergaderingen te stemmen. Ieder jaar wordt dit percentage gemeten.

Vermindering negatieve impact

1. SPMS beoogt de CO₂-uitstoot van haar beleggingsportefeuille versus het ijkjaar 2019 te reduceren met 25% in 2025, 50 % in 2030 en 100% in 2050. Ieder jaar wordt hiertoe de behaalde CO₂-reductie gemeten. SPMS neemt hiertoe directe uitstoot (scope 1) en de uitstoot van ingekochte energie en warmte (scope 2) in beschouwing. De (indirecte) uitstoot in de gehele waardeketen (scope 3) wordt vooralsnog niet meegenomen vanwege data-problemen; er is nog onvoldoende data op het niveau van individuele bedrijven beschikbaar. SPMS evalueert ieder jaar of scope 3 emissies ook meegenomen kunnen gaan worden.
2. SPMS beoogt percentage van beleggingen dat niet in overeenstemming is met Net Zero doelen te verminderen van maximaal 50% in 2025 naar maximaal 25% in 2030
3. SPMS beoogt 50% van de ingezette engagements binnen een periode van uiterlijk 5 jaar tot een succesvol einde te brengen (Milestones achieved).
4. Er vinden ieder jaar 0 overschrijdingen plaats van het uitsluitingsbeleid van SPMS; dit wordt dagelijks gemeten

Meer positieve impact

1. SPMS beoogt de allocatie naar impact-beleggingen te verhogen naar 10% van het vermogen per ultimo 2025. Dit percentage wordt jaarlijks gemeten.
2. SPMS beoogt ieder jaar aan ten minste 2 engagementtrajecten op het gebied van biodiversiteit deel te nemen om kennis en kunde hierover te vergroten.
3. SPMS beoogt ieder jaar via tenminste 1 engagementtraject de toegang tot gezondheidszorg te vergroten.

Toetsbare verantwoording

1. SPMS kan per 2030 van 90% van alle beleggingen in green, social en sustainable bonds *use of proceeds* rapportages overleggen;
2. SPMS kan per 2030 instaan voor de juistheid van de data omtrent CO2-reductie middels externe validatie van het reductiecijfer.
3. SPMS consulteert haar deelnemers iedere 3 jaar over het MVB-beleid en toont de uitkomsten hiervan publiekelijk op haar website.
4. SPMS is transparant over haar beleggingen middels een rapportage over de 100 grootste posities in de portefeuille.
5. SPMS kan ervoor instaan dat 100% van haar impactbeleggingen voldoen aan de GIIN-criteria; dit wordt jaarlijks extern gevalideerd door de externe accountant van de betreffende vermogensbeheerder.
6. SPMS publiceert ieder kwartaal een overzicht van haar stemgedrag op de website
7. SPMS publiceert ieder jaar een overzicht van haar engagement-inspanningen
8. SPMS publiceert ieder jaar haar uitsluitingslijst én watchlist op de website

4. Beleid en implementatie

Op basis van de bovengenoemde ambitie, ESG-beliefs en de wettelijke kaders heeft SPMS een aanpak ontwikkeld om haar maatschappelijke betrokkenheid in de beleggingsportefeuille te implementeren.

SPMS werkt waar gewenst samen met andere institutionele beleggers om het resultaat van de inspanningen te vergroten en schaarse middelen effectiever in te zetten.

4.1 Het ESG-beleid van SPMS in de beleggingsportefeuille

Het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van SPMS wordt via de volgende zes instrumenten geïmplementeerd.

- Engagement
- Stemmen (Proxy voting)
- Class actions
- Watchlist en Uitsluiting
- Integratie van ESG in de beleggingsactiviteiten
- Impact beleggen

4.1.1. Engagement

Als onderdeel van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid heeft SPMS een Betrokkenheidsbeleid (zie Bijlage 1) opgesteld met als doel het bevorderen van lange termijn waardecreatie. SPMS wil betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. SPMS gaat daartoe de dialoog aan (engagen) met ondernemingen over onderwerpen die voor SPMS van belang zijn. Daarbij vraagt SPMS specifiek aandacht voor de thema's gezondheid, klimaatverandering en biodiversiteit.

Engagement wordt gevoerd vanuit de overtuiging dat ondernemingen die oog hebben voor milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur daarmee hun bedrijfsprestaties verbeteren en zo de vermogenswaarde op de lange termijn veilig stellen. Ook leidt deze verbetering tot daadwerkelijke maatschappelijke impact. De voortgang meet SPMS af aan het behalen van vooraf bepaalde 'milestones'. Hierbij geldt dat tastbare verbeteringen zwaarder wegen dan 'papieren' verbeteringen.

Engagement is uitbesteed aan Columbia Threadneedle Investments ("CTI") en wordt toegepast op beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties. Doel van engagement is om negatieve impacts in de beleggingsportefeuille te verminderen (reactieve engagement) en om positief bij te dragen aan duurzame ontwikkeling (proactieve engagement). Hiertoe spoort SPMS ondernemingen waarin wordt belegd via een actieve, structurele en constructieve dialoog aan om waar nodig de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen (mitigatie) en te repareren (bieden van herstel en verhaal). Hierbij dient in hun bedrijfsvoering ook rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen en milieu-effecten die van invloed kunnen zijn op de lange termijn winstgevendheid. Er is daarmee sprake van zogenaamde 'dubbele materialiteit'.

Gelet op haar lidmaatschap van de Net Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) let SPMS in de engagement met olie- en gasbedrijven er specifiek op in hoeverre deze bedrijven zich (geloofwaardig) gecommitteerd hebben aan Net Zero doelstellingen (mate van 'alignment'), bijvoorbeeld door het stellen van (interim-) reductiedoelstellingen, een plan van aanpak op te stellen met specifieke aandacht voor de kapitaalinvesteringen en rapportage conform de TFCG-standaarden. Ook sectoren als de staal- en cementindustrie hebben in dit kader de bijzondere aandacht van het fonds.

Door de engagement uit te besteden aan CTI wordt voorkomen dat er een belangenconflict ontstaat tussen betrokken aandeelhouderschap en andere (financiële) belangen. De uitbesteding heeft verder als voordeel dat SPMS in een bredere coalitie van beleggers kan optrekken om haar standpunt beter te realiseren. Concrete voorbeelden zijn deelname aan het Climate Action 100+ en Nature Action 100+ initiatief via CTI. Over het engagement beleid rapporteert SPMS op haar website en in het jaarverslag.

Een aantal individuele vermogensbeheerders van SPMS voert ook zelf engagement uit, waarbij SPMS toegang heeft tot alle rapportages. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Townsend (vastgoed) en PIMCO (Emerging Market Debt).

4.1.2. Stemmen

SPMS wil als aandeelhouder betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. Dit doet SPMS onder andere door gebruik te maken van het stemrecht dat bij het aanhouden van aandelen hoort. SPMS heeft er voor gekozen om dit toe te passen op de gehele aandelenportefeuille. Stemmen is onderdeel van het Betrokkenheidsbeleid van SPMS (zie bijlage 1). Het stembeleid wordt uitgevoerd door Columbia Threadneedle Investments, op basis van stemadviezen van ISS. Voor vastgoed wordt het stembeleid uitgevoerd door Townsend.

De uitoefening van haar stemrecht wordt geïntegreerd met de uitvoering van engagement. Reden is dat hierdoor een escalatieladder wordt verkregen, waarbij bedrijven na eventuele onsuccesvolle engagement via het stemproces verder onder druk kunnen worden gezet om hun bedrijfsvoering op de gewenste punten aan te passen. Dit kan bijvoorbeeld middels het uitbrengen van een tegenstem, een onthouding van stemmen of het ondersteunen van een aandeelhoudersresolutie. Doel van dit proces is het bevorderen van lange termijn waardecreatie. Hierbij wordt gekeken naar de context waarin een onderneming opereert en wordt ondernemingen gevraagd hun beleid toe te lichten. Uitgangspunt van de uitvoering van het stembeleid zijn de Nederlandse Stewardship Code² en de 10 best practices van Eumedion³.

SPMS hanteert in haar stembeleid minimale standaarden op onder meer het gebied van:

- Verbeteren van de bestuursstructuur en –samenstelling (bijvoorbeeld diversiteit);
- Optimaliseren van het remuneratiebeleid om te waarborgen dat het (uitvoerend) management beloofd wordt voor het creëren en waarborgen van lange termijn aandeelhouderswaarde;
- Ontwikkelen van interne controles en risicomanagementsystemen;
- Beschermen van rechten van minderheidsaandeelhouders;
- Het formuleren en implementeren van klimaatdoelstellingen

Als er een stem wordt uitgebracht die tegen het advies van het bestuur ingaat, wordt aan de onderneming een uitgebreide toelichting gestuurd over de reden van deze tegenstem. Over het stembeleid rapporteert SPMS op haar website en in het jaarverslag.

4.1.3 Class actions

Het participeren in collectieve rechtzaken van beleggers tegen bepaalde bedrijven vormt bij SPMS – naast engagement en stemmen – eveneens als een integraal onderdeel van actieve aandeelhoudersbetrokkenheid. Via deelname aan dergelijke class actions tegen bedrijven welke beticht zijn van (boekhoud-)fraude, marktmanipulatie, financieel wanbeleid of andere schendingen van goed ondernemingsbestuur wenst SPMS zowel financiële schade te verhalen als ook een disciplinerende werking te creëren binnen financiële markten.

4.1.4. Watchlist & Uitsluiting

Het watchlist- en uitsluitingenbeleid is van toepassing op aandelen, bedrijfsobligaties, vastgoed, kasgeld en staatsobligaties.

SPMS hanteert een watchlist van bedrijven en overheden die:

- Betrokken zijn bij schendingen van de UN Global Compact (zie [link](#));
- Betrokken zijn bij milieu-controverses;
- Een lage ESG rating ('Low', aangegeven met een rood stoplicht) hebben gekregen van CTI én onvoldoende response tonen bij engagement-inspanningen door CTI.

Deze partijen staan onder verscherpt toezicht.

² Zie <https://www.eumedion.nl/nl/public/kennisbank/best-practices/2018-07-nederlandse-stewardship-code-nl-versie.pdf>

³ Zie https://www.eumedion.nl/nl/public/kennisbank/best-practices/best_practices_betrokken-aandeelhouderschap.pdf

Bedrijven worden op de watchlist geplaatst als zij bij de UN Global Compact screening de score “fail” krijgen. Bij MSCI Environment Controversies worden bedrijven op de watch list geplaatst die een score 1 of lager hebben (maximale score 10).

Bij het tonen van vooruitgang worden bedrijven van de watchlist verwijderd en wordt de positie in het bedrijf gehandhaafd. Er is sprake van vooruitgang als de ESG-rating van CTI van het bedrijf niet langer laag is en/of als sprake is van voldoende response op de engagement-inspanningen van CTI.

Bij onvoldoende vooruitgang kan het bedrijf na een periode van ten minste 3 jaar uitgesloten en kan de positie worden verkocht. Hiervoor is bij ieder afzonderlijk geval toestemming vereist van het bestuur van SPMS. Bedrijven kunnen in de tussengelegen periode ook uitgesloten worden, als zij bijvoorbeeld betrokken zijn bij activiteiten waarbij directe uitsluiting geldt. Hiervan is sprake als er sprake is van betrokkenheid bij:

1. de productie van clustermunie (bij wet verboden in Nederland);
2. de productie van overige controversiele wapens (landmijnen, chemische wapens, biologische wapens, witte fosfor en munitie met verarmd uranium)
3. de productie van kernwapens
4. de productie van civiele vuurwapens oftewel handvuurwapens
5. de productie en verkoop van tabak
6. de productie en verkoop van cannabis
7. de exploitatie van Nederlandse ziekenhuizen (tegengaan potentiële belangenconflicten)
8. de exploitatie van kolenmijnen
9. de exploitatie van teerzanden
10. ernstige schendingen van goed ondernemingsbestuur (corporate governance).
11. beleggingen in of financiële transacties met landen, bedrijven, groeperingen of natuurlijke personen zoals gemeld op de Nederlandse sanctielijst en sanctielijst van de Europese Raad (bij wet verboden).

Voor de beleggingen die (passief) belegd worden conform een zogenaamde Climate Transition Benchmark geldt dat schendingen van de UN Global Compact en betrokkenheid bij milieu-controverses direct uitgesloten worden. Dit volgt niet uit het uitsluitingsbeleid van SPMS, maar uit de gemaakte benchmarkkeuze door SPMS.

SPMS stelt minstens een keer per jaar een lijst op met de beleggingen die uitgesloten worden. Deze wordt gecommuniceerd met de vermogensbeheerders en hierop wordt ook gecontroleerd door de compliance afdeling van de fiduciair. Bron van de uitsluitingsdata met betrekking tot ondernemingen is MSCI – het beleid is hierop gebaseerd. Voor uitsluitingsgronden op basis van wettelijke bepalingen zoals het verbod op clustermunie en de Nederlandse en Europese sanctielijst geldt dat de custodian van het fonds eveneens hierop controleert.

Betrokkenheid bij uitgesloten wapens wordt geïnterpreteerd als het produceren van onderdelen die essentieel zijn voor de wapens en specifiek voor deze wapens gemaakt worden (key en dedicated).

Bij sectorbrede uitsluitingen hanteert SPMS een grens van 10% van de omzet van een bedrijf dat gerelateerd is aan de activiteit die SPMS wil uitsluiten (boven 10% omzet wordt uitgesloten). Bij uitsluitingen op basis van MSCI Corporate Governance Controversies worden bedrijven uitgesloten die een score 1 of lager hebben (maximale score 10).

SPMS sluit individuele personen, landen en bedrijven uit waar je vanuit de wetgeving in de EU (inclusief Nederland) en de VN niet mag beleggen. Pensioenfonds en vermogensbeheerders en alle overige financiële en niet-financiële ondernemingen, verplicht om deze sanctiewetgeving na te leven. Dit geldt dus ook voor de custodian van SPMS en de vermogensbeheerders.

SPMS sluit staatsobligaties uit die zijn uitgegeven door landen die onderworpen zijn aan sancties van Nederland, de VN Veiligheidsraad en de EU. De sancties vinden hun grondslag in internationale verdragen die in Nederland van toepassing zijn. Vermogensbeheerders die vanuit andere jurisdicties dan EU-landen opereren (bijv. de Verenigde Staten) volgen daarnaast ook de daar toepasselijke sanctiewetgeving.

Ter bepaling of sancties leiden tot uitsluiting dient daarnaast aan een of meer van de onderstaande criteria te zijn voldaan:

- De sancties omschrijven een wapenembargo dat betrekking heeft op het land als geheel;
- De sancties bevatten gerichte maatregelen betreffende reisverboden en het bevriezen van tegoeden welke van toepassing zijn op de centrale overheid (waaronder de regeringsleider of het staatshoofd of de huidige machthebbers).

SPMS hanteert bij haar watchlist en uitsluitingslijst de 'ultimate parent issuer' als bepalende grondslag bij de toepassing van voorgenoemde lijsten. Dit betekent dat alle dochterondernemingen en uitgiften van zowel het moederbedrijf als de dochterbedrijven meegenomen worden. Het is hierbij doorslaggevend of het moederbedrijf een controlerend belang in de dochterbedrijven heeft.

4.1.5. Integratie ESG in de beleggingsactiviteiten

SPMS maakt voor het beheer van het vermogen via fiduciair manager BlackRock gebruik van diverse externe beleggingsmanagers. Bij de selectie en evaluatie van deze managers worden duurzaamheidscriteria door SPMS meegenomen. Bestaande en mogelijk nieuwe managers in portefeuille krijgen een ESG-score en dit heeft in de meeste gevallen gevolgen voor de aanstelling. SPMS vindt het belangrijk dat de managers die zij heeft aangesteld de UN PRI hebben ondertekend, zich houden aan een ESG wet- en regelgeving (onder meer SFDR), een gedegen ESG risk due diligence uitvoeren en rapporteren over hun ESG-implementatie. Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar de in sectie 2.4 genoemde focusthema's.

ESG-integratie in beleggingsactiviteiten kan plaatsvinden via de keuze voor een benchmark, bijvoorbeeld via een Climate Transition Benchmark, en/of door bij de vermogensbeheerders ESG-doelstellingen op te laten nemen in de Investment Management Agreement. In het laatste geval kan gedacht worden aan het incorporeren van ESG factoren in het beleggingsproces, het gebruik van interne of externe ESG ratings, het stellen van CO2-reductiedoelstellingen en/of de review van use of proceeds rapportages van ESG obligaties. Dit is vooral van belang bij de vastrentende mandaten van SPMS en tevens bij de vastgoedbeleggingen die beide actief belegd worden. SPMS toetst in haar jaarlijkse manager review of de geselecteerde beleggingsmanagers conform de geformuleerde ESG doelstellingen handelen. SPMS onderzoekt of de ESG criteria bij de vastgoedfondsenbeleggingen verder aangescherpt kan worden, bijvoorbeeld door naast GRESB ratings ook andere input zoals CRREM of Climate VaR uitkomsten mee te nemen.

4.1.6. Impact beleggen

SPMS wil de positieve impact van haar beleggingen vergroten door het doen van zogenoemde impact beleggingen. SPMS hanteert de definitie van de Global Impact Investing Network GIIN: "*investments*

made with the intention to generate positive, measurable social and environmental impact alongside a financial return".⁴ Het bestuur heeft de doelstelling uitgesproken dat in 2025 minimaal 10% van de gehele beleggingsportefeuille uit impactbeleggingen moet bestaan. Dit doen we onder de randvoorwaarde van een gelijksoortig financieel rendement op lange termijn, na kosten, en met intentionele en meetbare positieve impact. Hierbij krijgen de thema's gezondheid, klimaat en biodiversiteit extra aandacht.

Met de vermogensbeheerder van Europese staatsobligaties (met inbegrip van obligaties van semi-overheden en overheidsagentschappen) is in de investment management agreement opgenomen dat minimaal 15% van de staatsobligatieportefeuille moet bestaan uit zogenoemde green, social en sustainability-linked bonds (hierna: ESG obligaties).

Met de vermogensbeheerder van staatsobligaties in opkomende markten, gedemineerd in Amerikaanse dollar ("EMD hard currency") is in de investment management agreement opgenomen dat minimaal 10% van de portefeuille moet bestaan uit ESG-obligaties.

In aanvulling op de bestaande allocatie naar infrastructure debt, onderzoekt SPMS de allocatie naar aandelenparticipaties in infrastructuurprojecten die gericht zijn op de energietransitie. Hierbij kan naast opwekking van duurzame energie gedacht worden aan batterij-opslag, laadpalen, waterstofinfrastructuur en investeringen gericht op stabilisatie van energienetwerken (zogenaamde *transitional and enabling activities* in de zin van de SFDR) om de energietransitie te stimuleren Deze allocatie is benodigd om het gat tot de gewenste allocatiedoelstelling van 10% impactbeleggingen (zonder rendementsverlies) te overbruggen.

Onderstaand overzicht toont het gewicht van de impactbeleggingen in de gehele SPMS beleggingsportefeuille:

Tabel 1: Overzicht impactbeleggingen in portefeuille per augustus 2023

	Strategisch gewicht als % van de gehele portefeuille*
Groene obligaties	3,5%
Infrastructure debt artikel 9 fonds	2,5%
Totaal	6,0%

Bron: SPMS, augustus 2023. * Bij illiquide beleggingen hanteren wij als gewicht het totaal aan voorgenomen commitments zoals verondersteld in de strategische asset allocatie.

4.2 Overzicht MVB beleidsinstrumenten en toepassing

Onderstaande tabel geeft per beleggingscategorie aan welke ESG-instrumenten SPMS toepast, welke uitvoerder van toepassing is en welke gegevensbronnen worden gehanteerd. Bij impactbeleggingen is tevens weergegeven welk percentage kwalificeert als impactbelegging of SDG-belegging. Screening van ondernemingen in de beursgenoteerde aandelenportefeuilles en de bedrijfsobligatieportefeuilles vindt als 'overlay' plaats voor alle ondernemingen in deze portefeuilles o.b.v. de OESO, UN Guiding Principles en UN Global Compact richtlijnen en wordt uitgevoerd door Columbia Threadneedle Investments ("CTI") aan de hand van MSCI-data. Aan alle onderliggende vermogensbeheerders wordt gevraagd deze criteria toe te passen op de beleggingen op basis van de criteria zoals toegelicht in 3.1. De controle op de screening vindt plaats door de custodian JP Morgan en fiduciair manager BlackRock.

⁴ <https://thegiin.org/impact-investing/need-to-know/>

Per 2023 is de Climate Transition Benchmark (CTB) van toepassing op (large cap) Amerikaanse en (developed) Asia Pacific aandelen; de overige aandelenregio's (Europa en opkomende landen) en small cap aandelen zijn (nog) niet belegd conform de CTB benchmark.

ESG integratie vindt niet plaats bij de categorie Kasgeld, met uitzondering van de allocatie naar het duurzame Blackrock geldmarktfonds LEAF.

Tabel 2: Overzicht MVB beleidsinstrumenten met uitvoerders en gegevensbronnen

Categorie	ESG-integratie	Engagement	Stemmen	Class actions	Uitsluiting	Impact beleggen
Beursgenoteerde aandelen	via actieve beleggingsmanagers of via CTB benchmark (passief)	via CTI	via CTI (ISS)	via FRT	via CTI (MSCI)	n.v.t.
Bedrijfsobligaties	via actieve beleggingsmanagers	via CTI	via CTI (ISS)	via FRT	via CTI (MSCI)	n.v.t.
Staatsobligaties	via actieve beleggingsmanagers	n.v.t.	n.v.t.	via FRT	via CTI (MSCI)	ESG obligaties: 5% in LDI / 10% in EMD HC
Vastgoed	via actieve beleggingsmanagers	via Townsend	via Townsend	n.v.t.	via CTI (MSCI)	6% in zorgvastgoed
Infrastructuur	via actieve beleggingsmanagers	via Macquarie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	100%
Hypotheken	via actieve beleggingsmanagers	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
overig alternative	via actieve beleggingsmanagers	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kasgeld	deels, via actieve beleggingsmanager	n.v.t.	n.v.t.	via FRT	via CTI (MSCI)	n.v.t.

4.3 Het ESG due diligence proces van SPMS

ESG due diligence is onderdeel van de OESO en UNGP-richtlijnen waaraan SPMS zich heeft gecommitteerd met de ondertekening van het IMVB-Convenant. Het due diligence proces is met name bedoeld om een goed beeld te krijgen van de negatieve impact van de SPMS beleggingsportefeuille op de maatschappij en om daar vervolgens op te kunnen acteren. SPMS belegt breed gespreid over vele regio's, sectoren en beleggingscategorieën. In beginsel is het daarmee mogelijk dat SPMS via haar beleggingen negatieve impact heeft op alle genoemde duurzaamheidsthema's zoals in deze richtlijnen benoemd. Met het uitsluitingenbeleid heeft SPMS specifieke negatieve impact van specifieke producten verwijderd uit haar portefeuille. SPMS gelooft in het uitoefenen van invloed en ziet uitsluiting daarom vooral als *ultimum remedium* voor situaties waarin het uitoefenen van invloed via engagement, voting en toepassing van een watch list niet de gewenste resultaten oplevert.

SPMS onderschrijft de ESG-due diligence stappen conform het OESO-richtsnoer en wij streven via onze beleggingen naar (maatschappelijke) langetermijnwaardecreatie. Wij vragen van onze toeleveranciers dat zij SPMS hierin ondersteunen.

Het due diligence proces bestaat uit zes stappen:

- Het beleidsmatig vastleggen van het belang van verantwoordelijk investeren
- Identificeren en beoordelen van negatieve impact
- Voorkomen en mitigeren van negatieve impact
- Monitoren van (potentiële) negatieve impact
- Rapporteren over die (potentiële) negatieve impact
- Waar relevant, het aandringen op herstel en verhaal

De eerste stap is dit onderliggende maatschappelijk verantwoord beleggen document. De laatste genoemde stap kan eerder in het proces een rol spelen en beschrijven we in 3.3.

De tweede stap 'Identificeren en beoordelen van negatieve impact' betreft de impact van de bedrijven in de SPMS beleggingsportefeuille op de maatschappij om hen heen (de maatschappelijke impact). Het is dus niet zozeer een mogelijk negatieve impact op de SPMS beleggingsportefeuille zelf (de financiële impact), hoewel deze wel vaak daarmee samenhangt. SPMS doet op al zijn beursgenoteerde aandelenportefeuilles en bedrijfsobligatieportefeuilles passend onderzoek (due diligence) naar ondernemingen die mogelijke en daadwerkelijke negatieve impact hebben op samenleving en/of milieu conform de VN richtlijnen voor mensenrechten (UNGP) en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Als onderdeel daarvan onderschrijft SPMS ook de Global Compact principes van de VN. Hiertoe screent SPMS voorgenoemde portefeuilles aan de hand van MSCI Controversies scores.

Hierbij worden (potentiële) negatieve impacts op samenleving en milieu geïdentificeerd. Doel is om zo goed mogelijk kwalitatief en kwantitatief in kaart te brengen welke negatieve impact de bedrijven in de portefeuille van SPMS op de maatschappij hebben. Het pensioenfonds onderkent de praktische obstakels hierbij – zoals incomplete data en voortslepende rechtszaken - en probeert daarom een actieve rol te spelen in het verkrijgen van transparantie bij bedrijven over mogelijke schade. In bredere zin doet SPMS ook in andere beleggingsportefeuilles passend onderzoek, door bij de selectie van vermogensbeheerders van deze partijen te eisen dat zij gepaste zorgvuldigheid toepassen bij de selectie van beleggingen. De invulling hiervan door de geselecteerde vermogensbeheerders wordt jaarlijks getoetst.

Naast het screenen van de maatschappelijke impact van de beleggingsportefeuille, heeft SPMS ook een risicoanalyse uitgevoerd die vooral kijkt naar de financiële gevolgen van ESG-risico's. De uitkomsten van deze analyse zijn opgenomen in bijlage 4.

De derde stap is proberen negatieve impact te voorkomen en of te mitigeren. Wanneer ondernemingen in onze beleggingsportefeuille (potentieel) negatieve impact veroorzaken, gebruiken wij onze invloed om deze impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. Zoals toegelicht bij het ESG-beleid, doet SPMS dit onder andere via engagement en/of door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (waaronder het steunen van aandeelhoudersresoluties). In het uiterste geval kunnen wij, na toepassing van een watch list periode, besluiten om te desinvesteren (uitsluiting). Daarbij nemen wij ook de (potentiële) negatieve gevolgen van de desinvestering op maatschappij en milieu mee. Dit is onderdeel van het beschreven ESG-beleid.

Voor het aanwenden van invloed beperkt SPMS zich tot ondernemingen waarin zij daadwerkelijk belegt en die een negatieve impact veroorzaken of daaraan bijdragen (bijvoorbeeld via toeleveranciers). Voor deze ondernemingen laat SPMS door Columbia Threadneedle Investments een reactieve engagementlijst opstellen. Dit staat ook wel bekend onder de term 'normatieve engagement'. Ondernemingen worden geprioriteerd op de meest ernstige negatieve impact(s) op samenleving en/of milieu voor de thema's benoemd in de UNGP- en OESO-richtlijnen. De ernst van deze impact wordt bepaald aan de hand van schaal, reikwijdte en mate van onomkeerbaarheid. SPMS is zich bewust dat de mate van invloed die SPMS heeft gezien haar schaal mogelijk beperkt is. Samenwerking met anderen en uitbesteding aan Columbia Threadneedle Investments is een middel om dit te mitigeren. De mate waarin invloed aanwenden voor de genoemde en andere beleggingscategorieën is mede afhankelijk van de beleggingsstructuur waarbinnen SPMS binnen

specifieke beleggingscategorieën belegt. Zo kan SPMS meer invloed uitoefenen als aandeelhouders dan als verschafter van vreemd vermogen.

De vierde stap betreft het monitoren van de negatieve impact alsmede mogelijke stappen die genomen zijn om deze te mitigeren. Wij monitoren de voortgang en impact van ons ESG-beleid door ten minste jaarlijks een rapportage te ontvangen van onze ESG-serviceprovider en fiduciair manager en hierover in gesprek te gaan. Waar nodig stuurt SPMS dan bij.

De vijfde stap omvat het rapporteren over die potentiële impact in publiekelijk beschikbare informatie. Jaarlijks leggen wij aan onze deelnemers en andere belanghebbenden hierover verantwoording af, onder meer in het reguliere jaarverslag, mede conform de EU Sustainable Finance Disclosure Regulation, en in het ESG jaarverslag. Ook publiceert SPMS tussentijds op haar website gedetailleerde informatie over de resultaten van engagement en het stembeleid en de gehanteerde due diligence methodologie. In paragraaf 4 van dit document is meer informatie te vinden over hoe SPMS communiceert over ESG.

Bij ondernemingen in de beleggingsportefeuille, die ernstige negatieve impact op samenleving of milieu hebben veroorzaakt, dringt SPMS in bepaalde gevallen, en indien praktisch mogelijk, aan op herstel en/of verhaal. Een belangrijke manier om herstel en of verhaal voor deelnemers te bewerkstelligen is via het participeren in juridische procedures zoals claims en of schikkingen ('class actions'). SPMS heeft hiertoe beleid ontwikkeld en is sinds 2020 actief hierin. SPMS sluit zich hierbij aan bij andere pensioenfondsen en grote beleggers om gezamenlijk te proberen zoveel mogelijk van de geleden schade terug te krijgen voor de deelnemers. Herstel en verhaal gebeurt bovendien door het ondertekenen van specifieke investor statements die gericht zijn aan bedrijven en of overheden die in de ogen van SPMS een negatieve impact hebben op duurzaamheidsthema's.

5. Communicatie en rapportage

Inherent aan een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid is het afleggen van verantwoording aan de diverse belanghebbenden (zogenaamde stakeholders). Om een volledig beeld te geven van de activiteiten en resultaten op het vlak van maatschappelijk verantwoord beleggen, publiceert SPMS:

- jaarlijks het beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht op aandelen in beursgenoteerde vennootschappen (via een link naar de website van Columbia Threadneedle Investments, de uitvoerder van het stem- en engagementbeleid);
- jaarlijks over de uitvoering van het beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende verslagjaar;
- Per kwartaal een verslag over hoe wij als aandeelhouder hebben gestemd
- Managementsamenvattingen op kwartaalbasis over engagementactiviteiten en stemgedrag
- Periodieke nieuwsbrieven over actuele MVB ontwikkelingen
- MVB-jaarverslag met daarin een verantwoording over de uitkomsten van alle gehanteerde ESG-instrumenten en daarmee gerealiseerde effecten, zoals de behaalde CO2 reductie, de uitkomsten van ESG integratie door beleggingsmanagers, een overzicht van alle impact investeringen met behaalde impact en de voortgang op de gestelde KPI's.
- Uitsluitingenlijst: ondernemingen die niet voor belegging in aanmerking komen
- Lijst met de 100 grootste posities in de beleggingsportefeuille op de website van SPMS

- Alle informatie betreffende de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is te vinden op de website van SPMS en/of in Pensioen 1-2-3.

SPMS hanteert in zijn verantwoording zo veel mogelijk de rapportagestandaarden van de Taskforce on Climate related Disclosures (TCFD), de Taskforce on Nature related Disclosures (TNFD) en de Corporate Sustainable Reporting Directive (CSRD). Onderliggend doel is om op termijn het MVB jaarverslag extern te laten valideren.

6. Verantwoordelijkheid en toezicht

Het bestuur van SPMS is verantwoordelijk voor de uitvoering van het MVB beleid en geeft jaarlijks input voor de prioriteitsstelling van het engagementprogramma. Ten behoeve van het toezicht rapporteert Columbia Threadneedle Investments in de volgende documenten over haar uitvoering:

- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot engagement.
- Gedetailleerde kwartaalrapportages met betrekking tot stemmen, inclusief een uitgebreide toelichting in het geval er tegengestemd wordt (zogenaamd “votes against management”).
- Vertrouwelijke memo’s over actuele onderwerpen.

7. Evaluatie

Een breed draagvlak onder de deelnemers voor het MVB-beleid is van groot belang voor SPMS. In dat kader worden de deelnemers periodiek maar minimaal eens per 3 jaar geraadpleegd over het MVB-beleid via een deelnemersenquête enklankbordgroep. Geëvalueerd wordt welke onderwerpen van belang worden geacht om in het MVB-beleid rekening mee te houden. Daarnaast is het ambitieniveau van het MVB-beleid, in samenhang met het gewenste risico, rendementen en kosten, een onderwerp ter evaluatie in deze raadplegingen. Hiermee worden de duurzaamheidsvoorkeuren van deelnemers in kaart gebracht ten behoeve van de beleidsbepaling door het bestuur, met inbegrip van de geprefereerde aandachtsgebieden, instrumenten en mate van gewenste participatie. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar maatregelen rondom klimaatrisico’s en klimaatadaptatie.

Het SPMS bestuur evalueert het MVB-beleid iedere 3 jaar. Het bestuur baseert zich hierbij op de input van de VvA, het verantwoordingsorgaan (VO) en externe beleggingsadviseurs en maakt vervolgens een eigen afweging.

Op jaarbasis beoordeeld het bestuur of de implementatie aansluit bij de gestelde Key Performance Indicators (zie sectie 2.5) en stuurt waar nodig bij om de voortgang van de MVB-doelstellingen te bewaken.

Tot slot wordt minimaal jaarlijks getoetst of dit beleidsdocument nog voldoet aan de meest recente wet- en regelgeving en de algemene ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Over engagement en het stemgedrag van SPMS wordt op de website van SPMS gerapporteerd en dit onderwerp wordt periodiek besproken in de beleggingscommissie, het bestuur, het VO en de vereniging van afgevaardigden.

Bijlage 1 Betrokkenheidsbeleid

Verantwoord beleggen is een integraal onderdeel van het beleggingsbeleid van SPMS. Hier is actief aandeelhouderschap een belangrijk aspect van. Environmental, Governance en Social (ESG) aspecten die aansluiten bij de belangen van de deelnemers krijgen prioriteit, evenals aspecten die SPMS na een ESG risico-analyse (een due diligence) als majeur beschouwt in termen van financiële en/of maatschappelijke impact.

SPMS heeft vooralsnog 2 sustainable development goals (SDG's) als speerpunt gekozen van haar beleid.

	<p>Zorg voor goede gezondheid en welzijn voor alle leeftijden. SPMS wil bijdragen aan oplossingen voor vermijdbare overlijdens van pasgeborenen, aan oplossingen voor epidemieën en vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziekten aan preventie van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugs en alcohol</p>
	<p>Zorg voor toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen. SPMS wil bijdragen aan verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de wereldwijde energiemix en aan verbetering van energie-efficiëntie.</p>

SPMS onderzoekt nog aan de hand van welke SDG's het invulling kan geven aan het thema Biodiversiteit dat als derde speerpunt geldt.

SPMS wil als aandeelhouder betrokken zijn (stewardship) bij de bedrijfsvoering van de ondernemingen waarin belegd wordt. Dit doet SPMS door gebruik te maken van het stemrecht dat bij het aanhouden van aandelen hoort. SPMS heeft er voor gekozen om dit voor alle aandelen te doen waarin wereldwijd belegd wordt.

Daarnaast gaat SPMS de dialoog aan (engagement) met ondernemingen over onderwerpen die voor SPMS van belang zijn. Zowel over de uitvoering van het stembeleid als van het engagement beleid rapporteert SPMS op haar website, evenals in het MVB jaarverslag.

SPMS zoekt ook de samenwerking op met andere institutionele beleggers om op deze manier meer invloed te hebben. Via Columbia Threadneedle (CT) neemt SPMS deel aan het Climate Action 100+ initiatief en met ingang vanaf 2024 ook aan het Nature Action 100+ initiatief. Daarnaast neemt SPMS deel aan diverse andere engagement initiatieven van CT zelf op tal van terreinen.

SPMS heeft een maatschappelijk verantwoord beleggen beleid opgesteld waarin nader wordt uitgelegd wat SPMS op dit vlak doet, hoe dit beleid tot stand komt en hoe hierover wordt gerapporteerd.

Voor de uitvoering van het stembeleid en engagement beleid wordt gebruik gemaakt van CT. Hierdoor wordt voorkomen dat er een belangenconflict ontstaat tussen het zijn van een betrokken aandeelhouder en andere belangen. Het daadwerkelijk stemmen gebeurt na het inwinnen van stemadvies bij ISS.

Bijlage 2 Ambitieverklaring

SPMS is het pensioenfonds van, voor en door medisch specialisten. Onze doelstelling is het bieden van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico.

Om deze doelstelling te bereiken, hanteren wij een beleggingsbeleid waarbij rendement, risico en kosten traditioneel centraal staan. In recente jaren heeft echter een vierde factor een belangrijke en nog steeds groeiende rol gekregen. Het gaat hierbij om duurzaamheid.

Ons maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB) kent 3 invalshoeken, samengevat met het Engelse begrip ESG: Environmental, Social en Governance.

Environmental: Door onder andere industrialisatie, bevolkingsgroei, en een toenemende welvaart groeit de druk van het menselijk handelen op het ecologische systeem. De voortdurende toename van de CO₂-uitstoot en andere broeikasgassen kan leiden tot onomkeerbare klimaatveranderingen met desastreuze maatschappelijke en financiële gevolgen. Om deze effecten te beperken dwingen veel overheden economische veranderingen af – denk bijvoorbeeld aan het Parijs klimaatakkoord richting duurzame energie.

Social: Op sociaal gebied zijn er misstanden, zoals mensenrechtenschendingen, beperkte toegang tot betaalbare medicijnen en uitbuiting van werknemers.

Governance: Onze positie als aandeel- en obligatiehouder onderschrijft het belang van een gezonde corporate governance.

Veel van deze ESG factoren raken onze beleggingen: enerzijds als concreet financieel risico en anderzijds doordat het handelen van SPMS zelf impact heeft op het milieu, de mens en de samenleving. SPMS stelt zich tot doel om zoveel mogelijk te kijken naar de dubbele materialiteit van haar handelen.

Ook onder onze deelnemers is er een toenemende aandacht voor duurzaam beleggen. Medisch specialisten zijn dagelijks bezig met de gevolgen voor patiënten van de schadelijke effecten van milieu- en omgevingsfactoren op de gezondheid. Vanuit deze context voelen wij een extra intrinsieke verantwoordelijkheid om bij de investering van pensioenpremies voldoende aandacht te hebben voor duurzaamheid en negatieve impact van investeringen waar mogelijk te beperken of te vermijden. De besturen van BPMS en SPMS zijn zich hier van bewust en kiezen ervoor om duurzaamheid een belangrijke rol te geven bij de vormgeving van het beleggingsbeleid. Daarbij is een goede balans tussen rendement, risico, kosten en duurzaamheid van groot belang.

De drie pijlers van ons MVB-beleid

Binnen onze alomvattende doelstelling van een welvaartsvast pensioen bij een acceptabel risico, richten wij onze ESG-ambitie op drie pijlers:

1. SPMS wil de risico's en kansen van de voorziene transitie naar een duurzamere economie goed in kaart brengen en houden en onze beleggingen daarop aanpassen;
2. SPMS wil de negatieve impact van de beleggingen op de maatschappij verkleinen;
3. SPMS wil de positieve impact van onze beleggingen op de maatschappij vergroten;

Met de eerste doelstelling heeft SPMS een financieel vizier. Duurzaamheidsvraagstukken leveren zowel beleggingsrisico's als beleggingskansen op. Hiertoe zullen wij deze risico's en kansen zorgvuldig meewegen in de samenstelling van onze beleggingsportefeuilles. Risico's zien wij vooral bij bedrijven die te weinig of te langzaam de transitie willen maken naar een duurzamere

(klimaatbestendige) economie. Daarentegen denken wij dat bedrijven die graag deze transitie willen maken aantrekkelijke beleggingen kunnen vormen.

Voor de tweede en derde doelstelling is focus nodig. SPMS kan gezien haar omvang en verantwoordelijkheid slechts een bescheiden rol spelen in het minimaliseren van de negatieve impact en het verbeteren van de positieve impact op *alle* duurzaamheidsvraagstukken van de wereld.

Voor het verkleinen van de negatieve impact zal SPMS niet in bepaalde activiteiten of sectoren beleggen of binnen die sectoren alleen in de beste presterende bedrijven qua duurzaamheid willen beleggen. In resterende activiteiten en sectoren gebruiken wij onze invloed om de negatieve impact te beheersen. Hiermee willen wij ernstige schendingen van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu, gezondheid, klimaat en corruptie voorkomen of mitigeren. Portefeuille-uitsluitingen willen wij beperkt houden - enerzijds omdat wij als actieve aandeel- en obligatiehouder onze invloed willen uitoefenen, en anderzijds omdat academisch onderzoek suggereert dat actief engagement bevorderlijk uitwerkt op de waarde van een onderneming⁵. Daarnaast leidt uitsluiting niet direct tot een daadwerkelijke positieve impact in de maatschappij zelf.

Voor het verbeteren van positieve impact op duurzaamheidsvraagstukken kiest SPMS voor beleggingen die passen bij onze doelstelling van een welvaartsvast pensioen en die daarnaast een intentioneel gunstige invloed op de maatschappij hebben. In 2025 wil SPMS minimaal 10% alloceren naar deze zogenoemde impactbeleggingen met als hoofdthema's gezondheid en klimaat.

SPMS op weg naar net-zero in 2050

Op het snijvlak van de drie genoemde ESG-doelstellingen zit onze deelname aan de Net-Zero Asset Owner Alliantie⁶. Met deelname aan dit initiatief zal SPMS haar beleggingsportefeuilles zodanig aanpassen dat netto-nul-uitstoot van broeikasgassen wordt bereikt in 2050, of zoveel eerder als wenselijk, consistent met een maximale temperatuurstijging van 1,5°C boven pre-industriële niveaus (het Parijs Klimaat akkoord). Daartoe zullen wij tussentijdse doelstellingen ontwikkelen voor 2025 (doel: -16% reductie), 2030 (doel: -50% reductie) en 2040 en 2050 en periodiek rapporteren over de voortgang.

Concluderend, het belang van duurzaamheid willen wij verankeren in ons beleid met behulp van de volgende concrete ambities:

- 1. In 2025 willen wij dat minstens 10% van onze beleggingen naast een financiële doelstelling ook een intentioneel positieve impact op de maatschappij heeft.**
- 2. Uiterlijk in 2050 willen wij dat onze beleggingen in lijn zijn met het Parijs-akkoord, als onderkenning van de financiële en maatschappelijke implicaties van klimaatverandering.**
- 3. De weg naar een duurzame beleggingsportefeuille zal transparant zijn met behulp van zogenoemde key performance indicators - waarbij onze deelnemers de mogelijkheid krijgen hun stem te laten horen.**

⁵ Dimson, Karakas, Li (2015): "Active ownership" (Review of Financial Studies)

⁶ <https://www.unepfi.org/net-zero-alliance/>

Bijlage 3 ESG risico-analyse

Een ESG risicoanalyse draagt bij aan de prioritering van onderwerpen binnen het ESG-domein en een betere invulling van het Prudent Person principe. De analyse tracht het ESG-risico concreet, transparant en meetbaar te maken en een duidelijke koppeling te maken met de risicobereidheid (en hiermee de strategische doelstellingen) van het fonds.

In dit kader heeft SPMS uit een long list van 30 ESG risico's een short list van 20 ESG risico's opgesteld. Bij de prioritering hanteert het fonds de volgende criteria:

- De inschaling van het bruto-risico (afhankelijk van schaal, materialiteit, reikwijdte en onomkeerbaarheid)
- Het gegeven of het netto-risico zich buiten de risicobereidheid van het fonds bevindt.

De volgende risico's zijn na deze prioritering niet verder uitgewerkt in de ESG risico-analyse:

1. Klimaat adaptatierisico's (marktrisico)
2. Klimaat adaptatierisico's (kredietrisico)
3. (giftig) afval
4. Conventionele wapens
5. Arbeidsrechten
6. Diversiteit/discriminatie
7. Gender pay gap
8. Tax compliance (reputatierisico)
9. Tax compliance (compliance-risico)
10. Beloningsbeleid

Op basis van de analyse is het fonds van oordeel dat het netto-risico inzake biodiversiteitsverlies zich momenteel buiten de risicobereidheid van het fonds bevindt. Achtergrond hierbij is de geringe beschikbaarheid van data en gebrekkige kennis over de effecten van dit risico op onder meer de financiële prestaties van bedrijven. In dit kader wil SPMS zich inzetten op de verwerving aan aanvullende kennis, onder meer via engagementprogramma. Daartoe wordt de reguliere engagement via de ESG aanbieder ingezet, alsmede deelname aan het Nature Action 100+ initiatief.

Verder wordt bij een aantal ESG risico's (kinderarbeid, slavenarbeid, mensenrechtenschendingen) een voorbehoud gemaakt voor de definitieve uitwerking van EU-regelgeving die momenteel in voorbereiding is. Al naar gelang hiervan, kunnen aanvullende beheersmaatregelen benodigd zijn. Naar het zich nu laat aanzien wordt de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) niet van toepassing verklaard op de financiële sector (en dus de pensioensector) waarmee het compliance-risico sterk wordt verkleind.

Alle achtergronden en te nemen vervolgstappen zijn opgenomen in onderstaande risicoanalyse.

ESG risicoanalyse
maart 2024.pdf

